

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

MÜTTAKİ MÜMİNLERİN ÖZELLİKLERİ

Bakara ve Âl-i İmrân Sûreleri Işığında Takvâ Sahiplerinin Vasıfları

5 Haziran 2026

Allah'a hamd, Resûlüne salât ve selâm olsun. **Takva**, sadece ibadet değil; bir hayat tarzı, bir duruş, bir ahlak ve bir bilinçtir. Rabbimiz, Bakara Suresi'nin başında bize "Kur'an-ı Kerim'in takva sahipleri için bir hidayet rehberi olduğunu" bildirirken (Bakara,2/2), bu takva sahiplerinin kimler olduğunu, onların hangi vasıfları taşıdıklarını da açıklamaktadır. Yine Âl-i İmrân Suresi'nde, cennetin "takva sahiplerine" müjdelendiğini, onların bu kutlu yurda nasıl ulaştıklarını öğretmektedir. Gelin, bu kutlu yolun yolcularının, bu cennet yolcularının özelliklerini, hayat tarzlarını ve bizlere bıraktıkları mesajları birlikte öğrenelim. Çünkü bu ayetler, sadece bir tanım değil bir yaşam programı, bir kurtuluş reçetesidir.

Müttaki: Takva sahibi; Allah'tan gereği gibi sakınan, O'nun emirlerine titizlikle uyan, yasaklarından bilinçli şekilde kaçınan kişi demektir.

Kavramsal açıklaması ise; "Takvâ" aslında korunmak demektir. Bu yüzden müttaki kişi: Sadece günahlardan uzak duran değil, Şüpheli şeylerden bile kaçınan, Kalbini, dilini ve davranışlarını kontrol eden insandır.

Ayet ve Hadislerde Takva Sahipleri Müminlerin Özellikleri

1. Gayba İman Ederler

Müttaki müminin en temel özelliği, "gayba iman etmek"tir. Yani gözüyle görmediği, eliyle tutmadığı imani meselelere kalbiyle inanmasıdır. Bu, imanın özüdür, esasıdır. Rabbimiz şöyle buyurur:

ÂYET-İ KERİME

ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيْهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِالْغَيْبِ

“İşte kitap; onda asla şüphe yoktur. O, günahattan sakınanlar için bir rehberdir. (Onlar) gayba iman ederler” (Bakara, 2/2-3)

Gayb; gözle görülmeyen, akılla idrak edilen, kalple hissedilen alemdir. Allah'ın varlığı, meleklerin varlığı, ahiret hayatı, cennet ve cehennem vs. bunların hepsi gayb âleminde. **Müttaki,** bunlara kalben inanır. Bu iman, onun hayatının her anını şekillendirir. Namaz kılariken Allah'ın huzurunda olduğunu hissederek, rızık kazanırken Allah'ın verdiğini bilir, ölüm ona ahireti hatırlatır.

Bu ayet-i kerime, gayba iman; imanın şartı olduğunu vurgular. Müttaki, bu imanı canlı tutar. O, sadece "inaniyorum" demekle kalmaz; bu imanı hayatına yansıtır. Göremediği halde Allah'ı, her an görüyormuş gibi yaşar. Ahireti görmediği halde, her an oraya gidecekmiş gibi hazırlanır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Miraç hadisesini anlattığında, müşrikler "Bu nasıl olur? Bir gecede Mekke'den Mescidi Aksa'ya gidip gelmek mi?" diyerek alay ettiler. Hatta bazıları imandan çıktı. O sırada Hz. Ebû Bekir (r.a.), “—**O ne söylüyorsa doğrudur! Çünkü O'nun yalan söylemesine imkân ve ihtimal yoktur! Ben, O'nun her getirdiğine peşinen inanırım...**” dedi. (İbn-i Hişâm, II, 5) İşte bu, gayba imanın en güzel örneğidir. Gözüyle görmediği, aklın sınırlarını aşan bir olaya, sadece sevgilisinin sözüne güvenerek inandı. Çünkü o, gayba iman etmişti.

2. Namazı Hakkıyla Kılarlar

Önemli bir özellik, müttaki müminlerin namaza verdiği önemdir. O, namazı sadece bir görev değil; Allah ile arasındaki bir görüşme, bir bağ, bir can suyu olarak görür. Rabbimiz şöyle buyurur:

ÂYET - İ KERÎME

﴿وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾

“Namazı dosdoğru kılarlar.” (Bakara, 2/3)

Bu ayet-i kerime, "ikame" kelimesiyle namazı sadece kılmak değil, onu hakkıyla, edebiyle, huşûyla kılmayı emreder. "Kıyam" namazı kılmaktır; "ikame" ise namazı hakkıyla kılmaktır. **Müttaki,** namazını kılar ama aynı zamanda o namazın ruhunu da yaşar. Namazda huşû bulur, ağlar, dua eder, Allah'la konuştuğunu bilir. Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

HADİS - İ ŞERİF

الصَّلَاةُ عِمَادُ الدِّينِ، وَمَنْ أَقَامَهَا فَقَدْ أَقَامَ الدِّينَ، وَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ هَدَمَ الدِّينَ

“Namaz dinin direğidir. Onu koruyan dinini korumuş olur, kim onu terk ederse dinini yıkmıştır.” (Tirmizi, İman, 8)

Bu hadis-i şerif, namazın dindeki merkezi yerini gösterir. **Müttaki**, namazını asla ihmal etmez. İş ne kadar yoğun olursa olsun, hastalığı ne kadar ağır olursa olsun, yolculuk ne kadar uzun olursa olsun namazını kılar. Çünkü bilir ki, namaz onun miracıdır, Allah ile olan bağıdır. İmrân b. Husayn (r.a.) diyor ki: “**Hastalığım vardı. Bu sebeple Hz. Peygamber’e (s.a.v) gelerek nasıl namaz kılacağımı sordum.**” Hz. Peygamber (s.a.v) şu cevabı verdi:

HADİS - İ ŞERİF

صَلِّ قَائِمًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَقَاعِدًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَعَلَى جَنْبٍ

“Namazı ayakta kıl, buna gücün yetmezse oturarak kıl, buna da gücün yetmezse yan üstü yatarak kıl.” (Buhârî, Taksîru’s-salât, 19)

Hasan-ı Basrî hazretlerine bir gün talebeleri, "Hocam, namazda huşu nasıl olur?" diye sordular. Hasan-ı Basrî: "**Siz namaz kılarken ölümü hatırlayın. Sanki bu son namazınızmış gibi kılın. Sanki namazdan sonra Allah'ın huzuruna çıkacakmışsınız gibi kılın**" buyurdu. Sonra ekledi: "**Ben namaz kılarken, sanki Kâbe'nin yanında, Arafat'ta duruyormuşum gibi hissederim. Sanki cennetin kapısı açılmış, cehennem çukuru önümdeymiş gibi hissederim. İşte bu huşudur!**"

Günümüzde namaz "kılınması gereken bir şey" haline gelmiş, ruhu kaybolmuştur. **Müttaki** ise bilir ki, **namaz onun hayatının merkezidir**. Namaz, hayatının başrolü olmayanın, imanının ruhu olmaz.

3. Allah'ın Verdiği Nimetlerden Harcarlar

Üçüncü özellik, muttakinin infak etmesi, Allah'ın kendisine verdiği nimetlerden harcamasıdır. O, Allah'ın kendisine verdiği her şeyin aslında Allah'ın malı olduğunu bilir ve bu malı Allah yolunda harcar. Rabbimiz şöyle buyurur:

ÂYET - İ KERİME

﴿وَمَا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾

“Kendilerine verdiklerimizden hayra harcarlar” (Bakara, 2/3)

Bu ayet-i kerime, "infak" kavramını ortaya koyar. **İnfak**, sadece zekât değil her türlü hayır, yardım ve güzel davranıştır. Müttaki, elindekini tutmaz. Bilir ki, bu mal bir emanet, bir imtihan aracıdır. Ne kadar verirse, o kadar kazanır. Ne kadar bağışlarsa, o kadar bereketlenir. Başka bir ayette ise Cenab-ı Allah geç olmadan infak etme hususunda şöyle buyurmaktadır:

ÂYET - İ KERÎME

وَأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ
رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ
الصَّالِحِينَ

“Her birinize ölüm gelip, “Rabbim! Ne olur bana azıcık daha süre tanısan da gönüllü yardımlarda bulunsam ve iyi kişilerden olsam!” diye yalvarmadan önce size verdiğimiz rızıklardan başkaları için de harcayın.” (Münâfikûn,63/10)

Ebu Hureyre’den (r.a.) rivayetle, Nebi (s.a.v.) şöyle buyurdu:

HADÎS - İ ŞERÎF

مَا مِنْ يَوْمٍ يُصْبِحُ الْعِبَادُ فِيهِ، إِلَّا مَلَكَانِ يَنْزِلَانِ، فَيَقُولُ أَحَدُهُمَا، اللَّهُمَّ أَعْطِ
مُنْفِقًا خَلْفًا، وَيَقُولُ الْآخَرُ، اللَّهُمَّ أَعْطِ مُمْسِكًا تَلْفًا

“Kulların sabaha erdiği her gün içerisinde iki melek iner. Bu iki melekten biri: Ey Allah’ım! İnfak edene Sen de bir bedelini ver der. Diğeri de: Ey Allah’ım! (malını) tutana (yani infak etmeyene) Sen de onun malını telef et, der.” (Buhari ,3/1364)

Bu hadis-i şerifte, sadakanın Allah katında karşılığının olacağına ve infak ettiği malın tekrar yerine geleceğine işaret vardır. **Müttaki**, bu gerçeği bilir. Verdiği her kuruş, her lokma, her gülümseme, aslında kendi cennet yatırımdır.

Ebu Zer’den (r.a.) rivayetle, Nebi (s.a.v.) şöyle buyurdu: “**Sizden her birinizin bedeninden her bir eklem için bir sadaka vardır. Her tesbih bir sadakadır. Her tahmid bir sadakadır. Her tehlil bir sadakadır. Her tekbir bir sadakadır. İyiliği emretmek bir**

sadakadır. Kötülüğü yasaklamak bir sadakadır. Bir kimsenin kuşluk vakti kılacağı iki rekât namaz onlardan bazısına kifayet eder.” (Müslim 720/84)

Tesbih: Sübhanallah demektir. **Tahmid:** Elhamdülillah demektir.

Tehlil: La ilahe illallah demektir. **Tekbir:** Allah-u ekber demektir.

4. Kur'an-ı Kerim'e ve Daha Önce İndirilen İlahi Kitapların ve Sahifelerin Asıl Haline İman Ederler

Dördüncü özellik, müttakinin hem Kur'an'a hem de daha önceki ilahi kitaplara iman etmesidir. O, Allah'ın tüm peygamberlerine ve kitaplarına saygı duyar. Rabbimiz şöyle buyurur:

ÂYET - İ KERÎME

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ

“Sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler” (Bakara, 2/4)

Bu ayet-i kerime, İslam'ın önceki dinlerle bağını koparmadığını, aksine onları tasdik ettiğini gösterir. Tevrat, İncil ve Zebur. Bunların hepsi Allah'ın kalamıdır. Müttaki, bu kitaplara saygı duyar, ancak bilir ki son ve tam hüküm Kur'an'dadır. Önceki kitaplar tahrif edilmiş olabilir, ancak onların asılları da ilahi kaynaklıdır.

Allah birdir ve bütün insanlar bir tek, eşi ve ortağı olmayan Allah'ın kullarıdır, bütün peygamberler bir Allah'ın elçileridir, bütün hak dinler bir Allah'tan gelmiş ve aynı esasları getirmiştir. (Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 1: 72-73)

5. Ahirete Kesin Olarak İman Eder

Beşinci özellik, müttakinin ahirete olan kesin inancıdır. O, bu dünyanın fani, ahiretin ebedi olduğunu bilir ve hayatını buna göre düzenler. Rabbimiz şöyle buyurur:

ÂYET - İ KERÎME

وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

“Ahirete kesin olarak inanırlar.” (Bakara, 2/4)

Bütün hak dinlerde âhirete şeksiz ve şüphesiz inanma esası vardır. Âhirete iman unsuru bulunmadan ne din olur ne de sağlıklı bir dünya düzeni kurulabilir. Dünya gelip geçicidir, âhiret ise ebedîdir. Dünyada kesintisiz mutluluk ve ölümsüzlük arayanlar hüsrana uğramış, asıl

mutluluk ve sonsuzluğu da kaybetmişlerdir. Bütün dinlerin âhiret inancı üzerinde ısrar etmesinin hikmeti bu ziyanı ve hüsrânı önlemektir. (*Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 1 Sayfa: 72-73*)

Bu ayet-i kerime, "yakîn" kelimesiyle kesin, şüphesiz bir inancı ifade eder. Müttaki, ahireti "belki olur, belki olmaz" diye değil; "mutlaka olacak" diye bilir. Bu bilinç, onun her davranışını şekillendirir. Dünyada ne kazanırsa kazansın, ahireti için hazırlık yapar. Her günü, ahiret yolculuğunun bir günü olarak görür.

Şeddâd b. Evs'ten (r.a.) nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur:

HADÎS - İ ŞERÎF

الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا
وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ

"Akıllı kişi kendisini hesaba çeken ve ölümden sonrası için çalışandır. Âciz kişi ise arzularına uyup bir de Allah'tan (bağışlanma) umandır." (Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 25)

Akıllı insan, nefsini hesaba çekip sorumluluk alarak ahiret için çalışır; âciz insan ise arzularına esir olup, hiçbir çaba harcamadan sadece Allah'tan bağışlanma beklentisiyle kendini aldatır. Kurtuluş, kuru bir ümit değil, Allah korkusuyla dolu bir hayat ve disiplinli bir çabayla mümkündür.

6. Zorluklara Rağmen Hayırda Yarışır

Altıncı özellik, müttakinin zorluklara rağmen hayırda yarışmasıdır. O, "imkân yok" demez, "imkân oluşturur". Rabbimiz şöyle buyurur:

ÂYET - İ KERÎME

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ
وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

“Rabbinizin mağfiretine mazhar olmak ve takvâ sahipleri için hazırlanmış olup gökler ve yer kadar geniş olan cennete girmek için yarışın! Onlar (takvâ sahipleri) bollukta da darlıkta da Allah yolunda harcarlar, öfkelerini yenerler, insanları affederler. Allah işini güzel yapanları sever.” (Â-i İmrân, 133-134)

Bu ayet-i kerime, muttakinin dört özelliğini daha sıralar: Darlıkta infak, bollukta infak, öfkeyi yenme, affetme. Müttaki, bollukta verirken eli titremez, darlıkta verirken de yüreği sızlamaz. Çünkü bilir ki, verdiğini Allah için verir, vermiş oldukları da Allah'ın katında bereketlenir ve büyür.

Bu âyette geçen **السَّراءِ** (serrâ') kelimesi tefsirlerde **“sevinç ve rahatlık veren durum”**; **الضَّرَّاءِ** (darrâ') ise **“zarar ve sıkıntı veren durum”** şeklinde açıklanmıştır. Buna göre buradaki iki tür harcama, **“zenginlik ve fakirlik halinde”, “sevinçli ve kederli zamanlarda”, “hayatta iken ve ölüme bağlı tasarruf yoluyla”** yapılan harcamalar şeklinde anlaşıldığı gibi **“akrabaya sevinç veren yardımlar ve düşmanı yenilgiye uğratmak için yapılan masraflar”** şeklinde de anlaşılabilir.

Yüce Allah, bir önceki âyette kullarını takvâ sahipleri için hazırlanmış olan cenneti kazanmak maksadıyla yarışmaya çağırınca, takvâ sahiplerinin kimler olduğu ve hangi nitelikleri taşıdıkları merak konusu olmuş; bu sebeple bu âyetlerde takvâ sahiplerinin nitelikleri anlatılmıştır. Bunlardan ilki; **bollukta ve darlıkta Allah yolunda infak ederler**, yani mallarını iyilik yolunda harcarlar. Her iki durum da onların davranışlarını değiştirmez: Bolluk, kendilerini bencilleştirip aldatmadığı gibi darlık da onlara Allah yolunda harcamayı unutturmaz. (Kur'an Yolu Tefsiri, 1/ 671-674)

Ebû Hüreyre (r.a.) anlatıyor: “Bir adam Hz. Peygamber'e (s.a.v), **“Ey Allah'ın Resûlü, hangi sadaka en faziletlidir?”** diye sordu. Hz. Peygamber (s.a.v.):

HADİS - İ ŞERİF

أَنْ تَصَدَّقَ وَأَنْتَ صَحِيحٌ حَرِيصٌ، تَأْمُلُ الْغِنَى، وَتَخْشَى الْفَقْرَ، وَلَا تُتِهَلُ حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ

“Sağlıklı iken ve fakirlik endişesi ve zengin olma hırsı ile hareket ederken tasaddukta bulunabilmendir. (Sadaka vermeyi) can boğaza gelip de (son nefesini yaşadığın âna kadar) erteleme...” buyurdu.” (Buhârî, Vesâyâ, 7)

Bu hadis-i şerif, sadakanın en değerlisi için “zorlanılan anda vermeyi” işaret eder. Müttaki, bu fazileti arar. Zorluklara rağmen verir, çünkü bilir ki vermek, kazanmaktır.

Verilen sadakanın azlığı çokluğu, küçüklüğü büyüklüğü kadar helâlden kazanılıp kazanılmadığı ve verilirken kişinin taşıdığı samimiyet de önemlidir. Hz. Peygamber'in (s.a.v) kendisine, "Hangi sadaka en faziletlidir?" diye soran bir kimseye, "**Malı az olanın gücüne göre verdiği (sadaka!)**" demesi bu noktada son derece anlamlıdır. (Hadislerle İslâm, 2/489)

7. Öfkeyi Yener ve Affeder

Yedinci özellik, öfkesini kontrol etmesi ve affetmesidir. Bu, nefsin en büyük zaferidir. Rabbimiz, aynı ayetin devamında şöyle buyurur:

ÂYET - İ KERÎME

وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

"Öfkelerini yenerler, insanları affederler." (Âl-i İmrân, 3/134)

Bu ayet-i kerime, öfkeyi yutmayı, içine atmayı, kontrol etmeyi ifade eder. Müttaki, öfkelenildiğinde ağzını, elini, kalbini kontrol eder. Affetmek ise, daha büyük bir erdemdir. Hakkı varken hakkından vazgeçmek, intikam almamaktır.

Müttakiler öfkelerini yenerler, insanların kusurlarını bağışlarlar. "Öfke" diye çevirdiğimiz الْغَيْظُ (ğayz) kelimesi terim olarak "**hoşlanılmadık bir şeye karşı insanın duyduğu heyecan**" anlamına gelir. Gazabın aslı olduğu kabul edilir. Gazap intikam iradesini doğurduğu ve gayri ihtiyarî olarak yüzde ve diğer azalarda belirtileri görüldüğü halde gayz sadece kalpte olan bir duygudur (Âlûsî, IV, 58). Âyetin tasvirine göre insanlardaki takvâ duygusu bu konularda da etkili olmakta ve olaylar karşısında öfkeyi yenmelerini ve insanları bağışlamalarını sağlamaktadır. Nitekim ayette geçen kâzım (çoğulu kâzımîn) kelimesi "**öfkesini yenen, gücü yettiği halde, zarar gördüğü kimselere karşı intikama kalkışmayan, sabreden**" anlamlarına gelmektedir. (Elmalılı, II/1177)

Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

HADİS - İ ŞERİF

لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ، إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ

"Gerçek babayiğit, güreşte rakibini yenen değil, öfkelenildiği zaman nefesine hâkim olandır." (Buhârî, Edeb, 76)

Bu hadis-i şerif, gerçek gücün nefis kontrolü olduğunu gösterir. Müttaki, bu gücü kazanır. Öfkelenildiğinde susar, affettiğinde rahatlar. Hz. Peygamber (s.a.v), toplumun "pehlivanlık"

kelimesine yüklediği maddî anlamı mânevîleştirmiş, güç ve kuvvetin pazuların güçlü olmasında değil, iradeye hâkim olmada, öfkeli anlarda dengeyi yitirmemede olduğunu ifade etmiştir.

Hasan-ı Basrî hazretlerine bir gün bir adam geldi ve ona çok ağır hakaretler etti. Hasan-ı Basrî, susup dinledi. Adam gittikten sonra talebeleri, "Hocam, neden cevap vermediniz?" diye sordular. Hasan-ı Basrî hazretlerine, **"O öfkeliydi, ben öfkeli değildim. Öfkeli olanın sözü, öfkeli olmayanın sükûtu ile karşılaşılır. Eğer ben de öfkelenseydim, ondan ne farkım kalırdı? İşte bu, öfkeyi yutmaktır!"** buyurdu.

Müttaki mümin bilir ki; affetmek, kendi nefsinin kurtarmaktır. Öfke, cehennemden bir parçadır; affetmek ise cennete bir adımdır.

8. Müttaki, Günah İşlediğinde Hemen Tövbe Eder ve Günahta İsrar Etmez

Müttaki bir mümin günah işlediğinde hatasını fark eder ve gecikmeden tövbe eder. Günahta ısrar etmez, hemen döner. Rabbimiz, bu özelliği şöyle açıklar:

ÂYET - İ KERÎME

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ
فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ اللَّهُ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى
مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

"Onlar çirkin bir şey yaptıkları veya kendilerine kötülük ettikleri zaman Allah'ı hatırlarlar da hemen günahlarının bağışlanmasını dilerler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki? Onlar, yaptıklarında bile bile ısrar etmezler."
(Âl-i İmrân, 3/135)

Bu ayet-i kerime, müminin günah işlediğinde çaresiz kalmadığını, tövbe kapısının açık olduğunu, ancak günahta ısrarcı olmaması gerektiğini anlatır. Müttaki, bu gerçeği bilir. Günah işlediğinde hemen tövbe eder, pişman olur, bir daha yapmamaya azmeder. Tövbe, onun hayatının bir parçasıdır.

Ebu Hureyre'den (ra.) merfû olarak rivayet edilen bir hadis-i şerife göre Peygamberimiz (s.a.v.):

HADİS - İ ŞERİF

وَاللّٰهُ اِنِّى لَاسْتَغْفِرُ اللّٰهَ وَاَتُوْبُ اِلَيْهِ فِى الْيَوْمِ اَكْثَرَ مِنْ سَبْعِيْنَ مَرَّةً

“Vallahi ben Allah'a günde yetmiş defadan çok istiğfar ediyorum.” (Müslim., Zikr, 41; Ebû Dâvud, Vitr, 26) buyurmuştur.

Gelmiş ve geçmiş günahları bağışlanmış olduğu halde Nebi (s.a.v.) günde yetmiş defadan fazla tövbe ve istiğfar ettiğine dair yemin etmiştir. Bu hadis-i şerif, en mükemmel insan olan Resulullah'ın (s.a.v.) bile sürekli tövbe ettiğini gösterir. Müttaki, bu örneği kendine rehber edinir. Her gün muhasebe yapar. "Bugün ne yaptım? Neleri eksik bıraktım? Kimin hakkına girdim?" diye sorar.

Bu dünyaya Rabbimiz bizi imtihan için gönderdi, imtihanda hata etmekte vardır ancak tövbe etmeyi unutmayalım ve geciktirmeyelim. Hatada ısrar etmeyelim. Müttaki mümin bilir ki, Allah tövbe edeni günahı silinen bir mümine dönüştürür. Tövbe kapısı açıktır, ama ömür kapısı kapanmadan o kapıdan girmek gerekir.

SONUÇ

Bugün sizlerle Bakara 2. ve 5. ayetleri ile Âl-i İmrân 133. ve 135. ayetleri arasında ifade edilen müttaki müminin temel özelliklerini inceledik. Gayba iman etmek, namazı hakkıyla kılmak, verdiği nimetlerden harcamak, kendine ve öncekilere indirilene iman etmek, ahirete kesin olarak inanmak, zorluklara rağmen hayırda yarışmak, öfkeyi yutmak ve affetmek, günah işlediğinde hemen tövbe etmek. İşte muttakinin şiarı budur.

Unutmayalım ki, bu ayetler sadece bir tanım değil; bir davet, bir yol haritasıdır. Rabbimiz, bu ayetlerle bizi bu yola davet ediyor. Bu yol, cennet yoludur. Bu yol, huzur yoludur. Bu yol, Allah'ın sevgisini kazanma yoludur.

Takvâdan kaynaklanan hasletleri taşıyanlar ve gereğini yerine getirenler Allah katında sevilen kimselerdir. Allah âhirette onların mükâfatını verecektir (bk. Ebû Dâvûd, “Edeb”, 2-3; Müsned, III, 440). Hz. Peygamber (s.a.v) buyurmuşlardır ki: **“Güçlü kimse güreşte rakibini yenen değil kızdığı zaman öfkesine hâkim olan kimsedir”** (Buhârî, “Edeb”, 76, 102; Müslim, “Birr”, 107, 108). Ancak şahsî meselelerde öfkeyi yenmek Allah'ın emri olup beğenilen ve övülen bir davranış olmakla birlikte kamuyu ilgilendiren meselelerde toplum düzeninin bozulmasına ve kötülüklerin yayılmasına yol açabilecek durumlar karşısında gevşeklik göstermemek gerekir. (Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 1 Sayfa: 671-674)

Bakara Suresi'nde Rabbimiz, takva sahipleri için şöyle buyuruyor:

ÂYET - İ KERÎME

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

“Çünkü Allah takvâ ile hareket edip iyiliği seçenlerin yanındadır.” (Nahl, 16/128)

D U Â

Allah'ım! Bizleri sana karşı gelmekten sakınan, emirlerine gönülden teslim olan, haramlardan titizlikle kaçınan müttakî kullarından eyle. Kalplerimize takvâ, dilimize doğruluk, amellerimize ihlâs nasip et. Gizlide ve açıkta seni hatırlayan kullarından olmayı bizlere lütfeyle. Âmin yâ Rabbi'l-âlemîn.